

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning
Enheten för digital infrastruktur och
säkerhet

Remissyttrande

Snabbare bredband i hela landet - åtgärder för effektivare utbyggnad av gigabitinfrastruktur

Sveriges Allmännyttas är bransch- och intresseorganisationen för över 300 allmännyttiga kommunala och privata bostadsföretag som bygger och förvaltar hyresbostäder för alla i hela landet. Tillsammans har de omkring 1 miljon hyresbostäder. Vi bistår våra medlemmar så att de kan vara långsiktiga och konkurrenskraftiga aktörer på bostadsmarknaden. På så sätt bidrar vi gemensamt till en hållbar utveckling – ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

Sveriges Allmännyttas synpunkter

Sveriges Allmännyttas tillstyrker att enligt förslag

- avvika från bestämmelsen om tyst godkännande i GIA
- ersätta utbyggnadsdirektivets skrivningar för att undvika otillåten dubbelreglering
- ge byanät samma rättigheter som operatörer har i GIA
- ge PTS ansvar för den central informationspunkten
- ge byggnadsnämnderna ansvar för tillsyn över artikel 10 i GIA
- PTS och Förvaltningsrätten i Stockholm utses till tvistelösningssorgan

Sveriges Allmännyttas anser

- att rättigheter, skyldigheter och möjligheter bör vara proportionerliga mellan parterna för att möjliggöra snabb, högklassig och säker konnektivitet för alla i EU.
- att rätten för leverantör av allmänna elektroniska kommunikationsnät får terminera sina nät fram till accesspunkten och få tillträde till befintlig fysisk infrastruktur i byggnader *följer med en skyldighet* att säkerställa motsvarande konnektivitet för alla enheter inom fastigheten oavsett abonnemang.

- att *rätten* för en leverantör av allmänna elektroniska kommunikationsnät att få placera passiv och aktiv infrastruktur på fastigheten för att säkerställa täckning för makronäten *följer med en skyldighet* att säkerställa motsvarande konnektivitet för alla enheter inom fastigheten oavsett abonnemang.

Operatörer och leverantörer av allmänna elektroniska kommunikationsnät har enligt förslagen bara rättigheter utan att det åligger dem några skyldigheter att leverera nättjänster inomhus där människor mestadels vistas. +80% av all data konsumeras och +80% av alla samtal sker trådlöst inomhus idag.

Implementation av förordningen i svensk lag måste balansera rättigheter och skyldigheter för alla parter; nätoperatörer, nätägare, fastighetsägare och slutanvändare för att få en fungerande inre marknad.

Sverige Allmännyttan anser vidare

- att minskade kostnaderna, miljöpåverkan och klimatförändring för utbyggnad av snabba nät uppnås genom:
 - att inte behöva bygga nät där det redan finns täckning
 - att krav på att nyttja befintlig passiv infrastruktur effektivare genom att nätoperatörer måste dela på fysisk, passiv och aktiv utrustning i stället för att bygga parallella nät.
 - att krav på nationell roaming införs för alla leverantörer av allmänna elektroniska kommunikationsnät (mobila makronätet)
 - att krav på roaming införs mellan nationella 5G-licenser och lokala/fastighets 5G-licenser
- att syftet med minskade kostnader för utbyggnad bör definieras tydligare så att det framgår att de minskade kostnaderna ska gynna slutanvändaren genom att gigabitnät ska vara billiga att nyttja, vara allmänt tillgängliga samt byggas ut snabbare.
- Eftersom +80% av alla samtal sker inomhus och +80% av alla samtal är mobila samt att +80% av all data konsumeras inomhus så bör inomhus att betraktas som "befolkade områden" och är att likställa med beskrivningen "där folk normalt befinner sig" som står i Sveriges bredbandsmål.
- att fast och mobil konnektivitet dels kompletterar varandra, men även stödjer och är beroende av varandra för att uppnå redundant snabb konnektivitet.
- att en tvistelösning som säkerställer att varje part har rätt att hänskjuta en tvist till ett behörigt tvistelösningsorgan är bra, men för att det ska vara en relevant tvistelösning måste även nätoperatörers rätt att söka och få ledningsrätt för att undvika tvist, tas bort.
- att rätten att söka ledningsrätt för placering av passiv och aktiv infrastruktur på eller i fastighetsägares byggnader innebär att tillståndsförfaranden utgör hinder för investeringar i snabba inomhusnät och skadar den inre marknaden. Med tillkomsten av tvistelösning bör rätten att söka ledningsrätt för allmänna elektroniska kommunikationsnät tas bort.

- 
- att konsekvenserna för operatörer, nätoperatörer, offentliga organ och behöriga myndigheter är till största delen en följd av bestämmelserna i GIA. Förslagen medför enligt utredningens bedömning enbart begränsade kostnader för dessa aktörer och myndigheter. Problemet är att förslagets brister vad det gäller roaming, ledningsrätt och tvistelösning kan ge kraftiga kostnadsökningar för fastighetsägare som riskerar att få alla krav men inga balanserade rättigheter.

Stockholm den 13 februari 2026

Cathrine Holgersson
Vd